

BUDGETSKITSE 2027-2030

Politisk Vision – sammen i bevægelse
og et budget med analyser,
budgetstemmer og dialog

Sammen om
Norddjurs

Indholdsfortegnelse

Budgetskitse 2027-2030.....	1
Udfordrende rammevilkår kræver fælles prioritering.....	1
Budgetanalyser og omstillingskataloger skal sikre strukturelle og rettidige tilpasninger	2
Sammen om det gode liv.....	3
Sammen om stærke fællesskaber	4
Sammen med omverdenen	5
Sammen om tryghed og trivsel	6
Sammen om vækst.....	6
Øvrige aftaler	7

Sammen om Norddjurs

Budgetskitse 2027-2030

Norddjurs Kommune har lagt fundamentet for de fælles økonomiske prioriteringer i denne og fremtidige budgetaftaler med vedtagelsen af en visionsskitse for kommunen "Sammen i bevægelse". Visionen for Norddjurs Kommune er stadig under udarbejdelse og vil fungere som en ambitiøs vejviser for alle, der bor, lever og arbejder i Norddjurs Kommune.

Budgetskitsen er således bygget op omkring og medvirker med dets aktiviteter aktivt til at realisere visionsskitsens fem målsætninger:

1. Sammen om det gode liv
2. Sammen om stærke fællesskaber
3. Sammen med omverdenen
4. Sammen om tryghed og trivsel
5. Sammen om vækst.

Visionsskitsen består derudover af tre klare pejlemærker for, hvordan Kommunalbestyrelsen ønsker at arbejde visionært og strategisk.

1. Vi vil turde drømme, se fremad og sætte retning
2. Vi vil lave politik i fællesskab
3. En fælles fremtid, der forpligter.

Norddjurs er et område med stærkt fundament og mange potentialer. Her findes et levende civilsamfund, en enestående natur, og et stærkt fællesskab, der går på tværs af erhverv, politik og foreningsliv. Der er en tydelig vilje til samarbejde og fælles løsninger. Med sin placering som en del af den østjyske vækstregion, har Norddjurs gode forudsætninger som et attraktivt sted at bo, starte virksomhed og stifte familie.

Men for at løfte Norddjurs sikkert ind i fremtiden kræver det langsigtede, bæredygtige og strategiske beslutninger for at give optimale rammer for velfærd og fællesskab hvilende på et fortsat robust økonomisk grundlag.

Udfordrende rammevilkår kræver fælles prioritering

Forligspartierne bag denne budgetskitse er enige om at overholde de økonomiske målsætninger for budgetåret 2027 og dermed målsætningen om strukturel balance i 2030. Dette er forudsætningen for en stabil økonomi og realiseringen af visionen for Norddjurs.

Norddjurs Kommune ser ind i en omstillingsperiode for økonomien hvor der skal tilpasses og fokuseres.

Der er enighed om principperne for tilpasninger af økonomien over de kommende budgetår, sker via en gradvis omstilling frem mod 2030, hvor usikkerheden om kommunens indtægter er stor. Derfor indføres tilpasningen gradvis, så der ikke bremses for hårdt, men hele tiden med målet om at skabe balance mellem indtægter og udgifter på niveau med sammenlignelige kommuner med den viden vi har på

nuværende tidspunkt. Dette arbejde blev igangsat forrige år med borgerkonferencerne om Fremtidens Velfærd, råderumsprojekter samt en række igangsatte budgetanalyser. Det arbejde bygger denne aftale videre på.

Kommunen har opbygget en stærk kassebeholdning, og forligspartierne er enige om at anvende dele af kassen til den gradvise tilpasning uden at sætte Norddjurs stærke fundament over styr. Forligspartierne anerkender, at omstillingen vil medføre bortfald af opgaver og ændringer i kommunens tilbud, og at dette ikke kan ske uden konsekvenser for borgere, medarbejdere og brugere af kommunens serviceydelser.

Forligspartierne er samtidig enige om at deltage i den fælleskommunale budgetlægning og anerkende de rammer, der er aftalt mellem KL og regeringen i aftalen om kommunernes økonomi. Det er en grundlæggende forudsætning, at udvalg, der konstaterer merforbrug, går i dialog med Økonomiudvalget og iværksætter initiativer til at skabe balance både på kort og lang sigt. Forligspartierne anerkender, at forudsætningen for denne budgetskitse er, at fagudvalg samlet overholder budgetrammerne for både 2026 og 2027, jf. de økonomiske målsætninger.

Ved initiativer, der er af væsentlig politisk betydning eller sænker aftalt serviceniveau, forelægges det Kommunalbestyrelsen.

Budgetanalyser og omstillingskataloger skal sikre strukturelle og rettidige tilpasninger

Forligspartierne er enige om med udgangspunkt i BDO's analyse af kommunens serviceniveauer på udvalgte områder at bestille uddybende analyser og omstillingsforslag af potentialer for økonomisk tilpasning og omlægning til mere omkostningseffektive løsninger. Analyserne forankres hos fagudvalgene med faste opdrag for realiserede økonomiske effekter på udvalgsniveau.

Analyserne gennemføres i etaper så de afledte økonomiske effekter kan indgå i budgetgrundlaget for budgetforhandlingerne i 2028 og 2029.

Til 2027 er forligspartierne enige om at tilpasning af den økonomiske ramme sker med 10 mio. kr. i 2027 og med fuld effekt på 20 mio. kr. i efterfølgende år. Det svarer til knap 1 % af de samlede serviceudgifter.

Der vil på grundlag af størrelsen af udvalgenes rammer være følgende fordeling mellem udvalgene:

Børne-, Familie- og Skoleudvalget 3,6 mio. kr. i 2027 stigende til 7,2 mio. kr. i 2028

Erhvervs-, Vækst- og Klimaudvalget 0,04 mio. kr. i 2027 stigende til 0,07 mio. kr. i 2028

Kultur-, Fritids- og Landdistriktsudvalget 0,4 mio. kr. i 2027 stigende til 0,9 mio. kr. i 2028

Natur-, Miljø- og Teknikudvalget 0,3 mio. kr. i 2027 stigende til 0,6 mio. kr. i 2028

Social- og Beskæftigelsesudvalget 0,3 mio. kr. i 2027 stigende til 0,5 mio. kr. i 2028

Sundheds-, Pleje- og Omsorgsudvalget 3,6 mio. kr. i 2027 stigende til 7,1 mio. kr. i 2028

Økonomiudvalget 1,8 mio. kr. i 2027 stigende til 3,6 mio. kr. i 2028

Til budgetlægningen 2028 tages der stilling til fordeling af yderligere rammetilpasninger i overensstemmelse med de af forligspartierne besluttede rammebesparelser frem imod 2030.

Forligspartierne er enige om at fortsætte arbejdet med Kloge Kvadratmeter, der skal samle flere funktioner i færre bygninger. Det arbejde er afgørende for en effektiv udnyttelse af kommunens bygninger og lejemål og for at reducere driftsudgifter og dermed styrke det økonomiske grundlag. Derfor har det videre arbejde med Kloge Kvadratmeter en høj prioritet i forbindelse med tilpasning af kommunens økonomi med henblik på at nedbringe antallet af kommunens m2 fra det nuværende niveau på 275.000 m2 til at nærme sig landsgennemsnittet på 195.000 m2.

Samtidig ønskes igangsat forberedende arbejde med mål om etablering af Fælles ejendomsservice, som kan indgå i omstillingskataloget til budgetforhandlingerne til 2028. Etableringen af den fælles ejendomsservice vil det kunne give en synergi i opgaveløsningen på tværs i organisationen.

Sammen om det gode liv

I Norddjurs skaber vi rammerne for et liv i balance. Her mødes kyst, skov, natur og byer. Vi har rum til et liv med nærvær, oplevelser og plads til at leve og være. Med afsæt i vores unikke natur og stærke fællesskaber styrker vi vores tilflytning, og vi lever et aktivt, sundt og selvstændigt liv.

I Norddjurs har vi plads til flere. Både til at nyde vores natur, flytte ind i vores boliger, bidrage på vores mange lokale arbejdspladser og til afslapning og samvær i fritidshusene.

Boligpolitisk gruppe med fokus på det strategiske bosætningsarbejde

Forligspartierne er enige om, at det strategiske bosætningsarbejde skal prioriteres. Derfor etableres en strategisk bosætningsgruppe med repræsentanter fra bl.a. det almene boligområde, eksperter, politikere, forvaltning, ejendomsmæglere og erhvervsliv. Gruppen får mandat til at indstille beslutninger og tiltag til Økonomiudvalget, der styrker bosætning. Produktet vil samtidig indgå i arbejdet med kommuneplanen.

Udbygningen af almene boliger

Forligspartierne er enige om, at hvis kommende lovgivningsarbejde giver øgede muligheder for etablering af almene boliger på øer, kan det skabe nye muligheder for etablering af boliger på Anholt. I budgetperioden er der dedikeret midler til flere almene boligbyggerier udover de kommende projekter i Trustrup og Allingåbro.

Fortsat fokus på kommunen som attraktiv arbejdsplads

I Norddjurs Kommune ønsker vi fortsat at være en attraktiv og rummelig arbejdsplads med en positiv udvikling af lokale arbejdsfællesskaber og rekruttering af fremtidens medarbejdere - herunder også medarbejdere på særlige vilkår. I de seneste år har der været indsatser rettet mod at styrke arbejdet med arbejdsmiljø og trivsel, samt styrket fremmøde. Det er fortsat en målsætning, at kommunen på koncernniveau bringer sygefraværet ned på landsgennemsnittet til gavn for både medarbejdere, arbejdspladser og service for borgerne.

Forligspartierne ønsker fortsat at styrke attraktiviteten for kommunen som arbejdsplads og vil gennem et tættere samarbejde på tværs af det politiske niveau, ledelse og MED systemet arbejde mere strategisk og systematisk med at identificere de indsatser, som skal sikre fremtidens arbejdskraft i kommunen.

Korridor mellem havn og by i Grenaa

Forligspartierne er enige om at tage kontakt til Banedanmark med henblik på at afsøge mulighederne for en korridor mellem havn og by i Grenaa via det gamle banelegeme. Forbindelse vil kunne styrke sammenhængen mellem by og havn og samtidig understøtte udviklingen af turismen ved at skabe bedre adgang til Grenaa's kyst-, natur- og havnemiljøer for både borgere og besøgende.

Forligspartierne er samtidig enige om at afsøge en korridor mellem havnen og Grenaa midtby langs Grenaa Å med henblik på at skabe en sammenhængende forbindelse mellem havneområdet, å-stien og midtbyen. I den forbindelse igangsættes arbejdet med afdækning af mulighederne for wayfinding beliggende langs å-stien, således at forbindelsen tydeliggøres for både borgere og besøgende.

Drikkevandsparker

Forligspartierne er enige om at arbejde sammen med relevante parter i at understøtte arbejdet med at etablere drikkevandsparker. Såfremt der er overskydende anlægsmidler i forbindelse med den halvårslige anlægsopfølgning i 2027, er forligspartierne enige om, at realiseringen af drikkevandsparker skal indgå i prioriteringen inden for en økonomisk ramme på maksimalt 2,0 mio. kr. Midlerne skal anvendes til at påbegynde realiseringen af konkrete tiltag i samarbejde med relevante parter.

Den grønne omstilling

Forligspartierne vil arbejde med natur, biodiversitet og grøn omstilling samt bygge videre på det gode lokale samarbejde i Grøn Trepert Djursland mellem lodsejere, landbrug, Danmarks Naturfredningsforening, og øvrige organisationer.

Sammen om stærke fællesskaber

Fællesskabet er fundamentet, der skaber sammenhold og identitet på tværs af hele kommunen. I Norddjurs deltager vi alle og bidrager med det, vi kan. Vi vil sætte bevægelse i fællesskaberne, så vi styrker trivsel, sundhed og foreningsliv. Vi prioriterer aktiviteter og kulturoplevelser, der samler og skaber de gode fortællinger om Norddjurs.

Bedre tilgængelighed til juniorklub i Midt

Busforbindelserne til den nyetablerede juniorklub i Midt sikres, så der for i børn og unge i 10 - 13 årsalderen bliver lettere adgang til fritidstilbud som understøtter udvikling, trivsel og sociale relationer gennem samvær med andre alderssvarende børn og unge i Midt.

Gentænkning af kollektiv trafik

Forligspartierne er samtidig enige om, at en velfungerende kollektiv trafik herunder skolebusser er en vigtig forudsætning for bosætning, uddannelse, beskæftigelse og et aktivt fritidsliv i hele Norddjurs Kommune. Kommunens geografi stiller særlige krav til gode forbindelser mellem bysamfund, uddannelsesinstitutioner og arbejdspladser.

Med afsæt i visionen, Fremtidens skoler og placeringen af kommunens ungdomsuddannelser skal den kollektive trafik understøtte, at børn og unge kan komme sikkert og effektivt til og fra skole, uddannelse og fritidsaktiviteter. Forligspartierne ønsker derfor, at der arbejdes målrettet med at udvikle og tilpasse rutenettet så det i højere grad afspejler borgernes behov og skaber sammenhæng mellem kommunens lokalområder. Der bestilles derfor en analyse af den kollektiv trafik forankret i de to udvalg Kultur-Fritids og Landdistriktsudvalget og Børne-, Familie og Skoleudvalget.

Bæredygtige kulturinstitutioner

Forligspartierne er enige om at kulturinstitutioner spiller en vigtig rolle for både bosætning, turisme, fællesskaber og livskvalitet. Der bestilles derfor en analyse af de kommunalt støttede kulturinstitutioners bæredygtighed, herunder en kortlægning af de kommunale tilskud. Analysen skal således danne grundlag for en vurdering af, om det nuværende tilskudsniveau er hensigtsmæssigt set i forhold til institutionernes samlede værdi og betydning for kommunen.

Analysen forankres i Kultur- Fritids og Landdistriktsudvalget.

Vedligehold af grønne arealer

Forligspartierne er enige om, at de grønne områder i det offentlige rum skal være imødekomende til glæde for borgere og besøgende, så vores kommune opleves som et dejligt sted at færdes og leve. Den pulje, der blev afsat på Natur-, Miljø- og Teknikudvalgets område sidste år til at understøtte samskabelse omkring vedligehold af grønne arealer, videreføres i 2027. Dette indgår i Natur-, Miljø og Teknikudvalget fortsatte arbejde med ”forhave og baghave principper”.

Kunstgræsbane i Auning

Forligspartierne er enige om fortsat at støtte etablering af kunstgræsbane i Auning og har i den forbindelse reserveret midler til medfinansiering. Medfinansieringen afhænger af, at foreningen bag projektet lykkes med at rejse den resterende eksterne finansiering inden sommeren 2027.

Sammen med omverdenen

Vi er en aktiv del af Østjylland og med udsyn forbundet til resten af verden både fysisk og kulturelt. Vi vil styrke mobiliteten og infrastrukturen til gavn for borgere, virksomheder, pendlere og turister. I Norddjurs skal der være nem adgang til og fra Randers og Aarhus.

Styrket mobilitet og infrastruktur

Forligspartierne er enige om at fortsætte arbejdet for en bedre mobilitet mellem Norddjurs og resten af den østjyske vækstregion med henblik på at det kan indgå i budgetlægningen i 2028. Dette sker gennem Djurslandskomiteens arbejde for at udbygge A15. Samt at der rækkes ud til henholdsvis Aarhus Kommune for at afdække mulighederne for kollektiv trafik på A15 via Aarhus Airport for understøtte denne og til Randers Kommune for at knytte kommunerne tættere sammen via A16.

Forligspartierne arbejder ligeledes for at udbygge flexknodepunkter, og har også i år afsat midler til formålet. Dels gennem etablering af flere flexknodepunkter, men også ved opsætning af bænke ved udvalgte flexknodepunkter, hvor det kan give særlig værdi for de borgere som benytter flexknodepunktet.

Fortsat fokus på de store opgaver med reformimplementering

Forligspartierne anerkender fortsat det store arbejde med at implementere de mange nationale reformer, eksempelvis sundhedsreformen og reformen på beskæftigelsesområdet.

Forligspartierne ønsker, at der - i tæt samarbejde med det omgivne samfund fortsat arbejdes målrettet med:

- at understøtte virksomhederne behov for arbejdskraft
- at bringe borgere fra passiv forsøgelse tættere på arbejdsmarkedet og fællesskabet
- at sikre målrettede og individuelt tilpassede indsatser for borgere med særlige behov

Sammen om tryghed og trivsel

Tryghed starter i barndommen og udvikler sig gennem livet i vores hverdag, i vores fællesskaber og i vores lokalsamfund. Vi har mod til nytænkning og ansvar for løsninger, der virker. Sammen øger vi sundhed, læring, bevægelse og trivsel – og dermed rammerne for det gode liv i Norddjurs.

Fremtidens folkeskole

Fremtidens Folkeskoler i Norddjurs er fundamentet for vores børn og unges læring, trivsel og fremtidige muligheder. Ambitionen er en forsat udviklingen af folkeskolen under de bedst mulige rammer for elever og medarbejdere. Der reserveres derfor ca. 136 mio. til omstilling og understøttelse af processen om Fremtidens folkeskolen i budgetperioden 2026-2030. Forligspartierne er samtidig enige om at investeringsprogrammet samlet set har et 10-årigt sigte.

Investeringerne skal bidrage til at realisere anbefalingerne til Fremtidens folkeskoler.

Samtidig arbejdes der for at finde en løsning på ønsket fra Djurslandsskolen om at samle børnene fra lokationerne i Stenvad og Fjellerup i Fjellerup.

Samling af tandklinikker

Forligspartierne besluttede til budget 2026, at der skulle ses nærmere på samling af tandklinikkerne i Grenaa. Muligheden for dette afventer aftalen om Fremtidens Folkeskoler, da skolestrukturen er afgørende for løsningen.

Mere fleksibel bostøtte til borgere i eget hjem

Der afsættes midler til en mere fleksibel indsats, hvor bostøtten også kan leveres i aften- og weekendtimer. Det vil betyde, at bostøtten i nogle tilfælde kan blive et reelt og mindre indgribende alternativ til bofællesskaber og botilbud og dermed bidrage til en mere bæredygtig udnyttelse af kommunens botilbudskapacitet. Der afsættes beløb over en 3-årig periode, og der vil løbende blive evalueret på ordningen.

Sammen om vækst

Vi skaber vækst med plads til produktion, grøn omstilling og en blomstrende turisme. Sammen med vores erhvervsliv skaber vi morgendagens grønne og innovative løsninger. Vi vil være en af Østjyllands stærkeste erhvervskommuner – med flere arbejdspladser inden for grøn omstilling og produktion.

Styrket, fokuseret og dialogbaseret erhvervsområde med en erhvervschef

Visionsskitsen understreger, at udvikling skabes i fællesskab, og at kommunen skal være åben, nysgerrig og dynamisk i mødet med borgere, virksomheder og omverdenen.

På den baggrund er forligspartierne enige om at etablere en erhvervschef-funktion, som skal styrke kommunens samlede erhvervspolitiske indsats og dialog med virksomheder og andre aktører. Formålet med en erhvervschef er således at skabe en stærkere, mere synlig og mere sammenhængende erhvervsindsats i Norddjurs Kommune, herunder b.l.a. at understøtte arbejdet med at tiltrække investeringer, virksomheder, arbejdspladser og kompetencer til Norddjurs samt at være indgang i forhold til erhvervsudviklingsprojekter.

Kattegat Green Synergy

Norddjurs Kommune rummer et stort potentiale for at samle, modne og udvikle grønne energi-, innovations- og industriprojekter, ved at udnytte arealer omkring havnen. Forligspartierne er enige om at støtte op om den grønne erhvervsklynge og samarbejdsplatform Kattegat Green Synergy og afsætte midler til medlemskabet i de kommende tre år.

Kommuneplansarbejde skaber attraktive rammer for vækst og turisme

Arbejdet med kommuneplan og den strategisk-fysiske planlægning skaber attraktive rammer for at give plads til produktion, grøn omstilling og en blomstrende turisme. Med planlægning for arealerne ved Grenaa Havn, udvikling af Fjellerup og Bønnerup og en prioriteret og fokuseret landsbyudvikling, eksempelvis omkring Trustrup som letbaneby og nærhed til Energiklynge Djursland, og Allingåbro med fokus på natur, rekreative værdier og tilpasning af bolig- og plejetilbud til seniorer, giver forligspartierne de mest attraktive rammer for vækst inden for erhvervsområdet og turisme.

Et øget fokus på mulighederne i AI

Der er et stort fokus på mulighederne i anvendelsen og implementeringen af AI i organisationen. I løbet af 2027 vil der blive sat en politisk retning med Norddjurs Kommunes AI kompas. En øget digital understøttelse med anvendelse af AI kan medvirke til effektivisering af administrative arbejdsgange, frigøre tid til kerneopgaverne og styrke kvaliteten i opgaveløsningen, hvilket forudsætter en ansvarlig anvendelse af mulighederne med AI og opmærksomhed på trivsel og omstilling til nye arbejdsformer blandt medarbejderne. Gevinster kan dog først realiseres i takt med, at lovgivning, myndighedspraksis og rammerne for anvendelse af AI i den offentlige sektor bliver udviklet samtidig med, at organisationen modnes til at tage teknologien i brug.

Puljer til vækst og udvikling

Norddjurs Kommune er aktiv i forbindelse med etablering af Vedvarende Energi anlæg (VE-anlæg). I den forbindelse modtager kommunen i de kommende år forventeligt betydelige beløb til Grøn Pulje og VE-tilskud. Den Grønne pulje forankres i Kultur- Fritids- og Landdistriktsudvalget og anvendes til lokal udvikling i de områder, hvor VE-anlæggene etableres.

VE-tilskuddet forankres i Økonomiudvalget og anvendes til strategiske indsatser med henblik på at udvikle Norddjurs Kommune og realisere kommunens vision.

Øvrige aftaler

Der er enighed om, at forligspartierne i denne aftale mødes, når der er indgået en finanslovsaftale, samt hvis der har været afholdt folketingsvalg.

Hvis der efter budgetvedtagelsen er væsentlige ændringer af de økonomiske budgetforudsætninger, herunder at den fælleskommunale budgetlægning ikke går op, er forligspartierne enige om at mødes og tage stilling hertil.

Denne budgetskitse er indgået mellem Venstre, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Danmarksdemokraterne, Det Konservative Folkeparti, Natur- og Velfærdslisten samt Benny Hammer (løsgænger) og Thomas Rasmussen (løsgænger).